

DISPUTATIO MEDICA
INAUGURALIS
DE

141
C. 3814.

26

MENSTRUO FLUXU
SVFFLAMINATO,

Q V A M,

1105. g. 16
26

PRÆSIDE DEO OPT. MAX.

Ex Authoritate Magnifici Rectoris,

D. ANTONII HULSII, S. Theol. D.
Ejusdemque facultatis ut & Linguae S. in Academia
Lugd.-Batavae Professoris, & Collegii Theol. PP.
DD. Hollandiae & Westfrisiae Ord. Regentis.

NEC NON

*Amplissimi Senatûs Academici Consensu, & Alma
Facultatis MEDICAE decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS,

Summisque in MEDICINA Honoribus & Privi-
legiis ritè ac legitime consequendis,

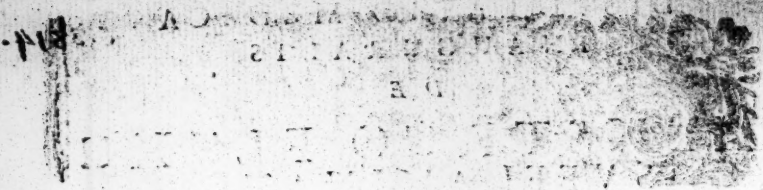
Publica disquisitioni trader

DIRICUS DREYER, BREM.

Ad diem 22 Martii, loco horaque solitis.

LUGDVNI BATAVORVM,
Apud ABRAHAMUM ELZEVIER,
Academiae Typograph. MDC LXXXIII.

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF
MICHIGAN
ANN ARBOR, MICHIGAN

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

FLUXU MENSTRUORUM
SUFFLAMINATO.

THESIS I.

Sanguis vitæ nostræ thesaurus, ut sua ritè faciat officia, motu convenienti gaudeat, oportet, quo verò imminuto, vel aucto vasiores in corpore nostro oriri morbos, quotidiana evincit experientia, inter quos *menstruum fluxum abolitum* recenseri nemo negabit. Hunc quoque, hoc lemmate inaugurali, pertractandum, quod Deus benevertat, in animum induxi.

Antequam verò ipsius sufflaminationem describam, fluxus naturalis definiendus erit, quo percepto, facilius abolitio ejus percipietur. Est autem *Menstruum fluxus* nihil aliud, quàm sanguis *fœminicus* singulis mensibus seu certis temporibus, per genitalia fluens. Viris neutiquam communis, sed fœminis proprius & salubris; at tamen nec infantes, nec lactantes, nec gravidæ, nec effictæ seu vetulæ, sed non gravidæ & non lactantes tempore pubertatis, ab anno circiter 14. ad 50. usque hisce in regionibus istis gloriantur menstruis. Puellæ verò naturâ calidiores, calidioribusquè in regionibus vitam degentes, ab anno plus minus 12. ad 60. istis dotatæ sunt floribus, singulique hi periodici fluxus in naturali statu ultra septimum diem non ascendunt. Sed quæri posset, quare vocentur flores, menstrua, tempora, molesta septimana &c. hæc scire, qui desiderat, lexicographos & Etymologos petat, quibus hæc relinquimus.

II.

Sanguis menstruus per genitalia secundum naturæ præscriptum fluens, puellam conceptioni aptam, eoque deficiente non tantum ineptam, sed quam plurimis morbis corripi posse significat.

IV.

Menstruum fluxus sufflaminatus, est sanguinis fœminei singulis mensibus, seu certis temporibus per genitalia solito more fluentis defectus.

V.

In hoc morbo, *Uterus*, *Sanguis* & *ventriculus* afficiuntur, quarum historiam communicabit sequens thesis.

V I.

Proxima & vera hujus morbi causa ex frigore, id est calore minori, seu minori sanguinis motu petenda, unde etiam omnes reliquæ derivandæ sunt causæ. Quas si altius petere cupimus, partes affectæ pectrandæ erunt, inter quas *Vitærum* referri diximus, cujus obstructio præcipua appellatur causa. Ut & *sanguis* motu suo labefactato, fermentum uterinum sufficienter in actum deduci nequens, unde humores in extremitatibus vasorum uterinorum ad motum suscipiendum inepti hærent, qui tenaces viscosi & terrestres vocantur, indeque fermentum uterinum phasibus lunæ non obsecundans obstructio introducit. Hic *ventriculus*, quoque accusatur cujus fermentum depravatum, iners & minus activum, nullum alium quam crudum, viscidum, tenacem, minorique motu præditum producit chylum, unde sanguinis tarditas, fermenti uterini imbecillitas, & pororum uterinorum angustatio vel obstructio succedens, quæ menstruorum denegati transitus causa sunt. Ad remotiora respicere si vellemus, sex res non naturales largas darent manus, quomodo autem hæc agant & varia in hoc morbo producant effecta, ne theses hæc in libri formam excrescant explicare superfedebam.

V I I.

Varie hujus morbi differentiæ, ex copiosa causarum & symptomatum varietate vel ex sanguinis defectu, vel vasorum angustis, vel uteri clausura, deduci possunt.

A 3

VIII. Ad

Ad hujus morbi historiam pertractandam faciunt signa, quorum præcipuum erit quærela ægræ; ubi verò ob pudorem morbus occultatur, sequentia hunc detegere poterunt; sanguis nempe certis periodis per insolita se exonerans loca, ut sunt oculi, aures, nares, extremitates digitorum, os, vesica; sequentia quamvis non certa attamen vero similia & probabilia, qualia sunt nausea, vomitus, cardialgi, pica, pallor faciei, febris, diarrhæa, fluxus albus, suffocatio uterina, præsentia latæ, *vid. Hipp. Sect. 5. §. 39.* arthritidis, dolor, capitis, pectinis, ilei, lumborum, omnium membrorum spontanea lassitudo, totius corporis gravitas, flatu, tormina, crebræ vicissitudines caloris atque frigoris, respiratio difficilis, urina quæ suam hinc tribuit, sed nil nisi reliquis coindicantibus; Porro hæc faciunt psora, lepra, elephantiasis, melancholia, vertigo, sterilitas, uteri inflationes, nec non inflammationes, antecedens partus difficilis cum lochiis copiosis. In consideratione vero horum signorum semper attendendum an ægra gaudeat famâ præclarâ, an verò sit famæ non nimium bonæ, an sit viro nupta nec ne, an ingravidationis suspicio etiam adsit, non minus enim religiosum est expellere fœtum quam enecare hominem; unde non temere absque diligenti inquisitione habenda fides; Cum signa imprægnationis & suppressionis mensium valde conveniant. Communicat quidem Hipp. *sua signa Sect. 5. §. 41. 51. 52.* Annotavit quoque Pinæus cap. 7. pag. m. 71. copiosas quæquillas in cognitione virginittatis, sed nescio an va gravis his fidem concedere possit.

I. X.

Morbus quamvis sæpe curatu difficilis, attamen non admodum periculosus nec ratione partis affectæ, nec suæ celeritatis, chronicus enim esse solet, lentè agens, cui symptomata tarde superveniunt.

X.

In hoc morbo *obstructio* vasorum uterinorum tollenda, *sanguis* attenuandus ejusque *conveniēns agitatio* concilianda; hanc exitare, illam qui tollere cupit, inquirat solitam quo fluere solebat periodum, tum quoque attendat ad tempus verum, quo omnium fere animalium sanguis ad æstrum exitatur venerum; Cui porro animus est ut omnia ex voto respondeant, in principio non cum summo impetu ad ipsam obstructionem tollendam cum extremis ruat remediis, sed cautè prius ventriculi fermento ejusque chylificationi subveniat, ut inde chylus & sanguis generetur bonus, humoresque magis fluxiles & medicamentis obsequentes evadant, quibus in statum naturalem restitutis, convenientibus medicamentis facilius obstructio tolli poterit, si autem à copia sanguinis ejus attenuatio paulo tardius procedat, tunc venesectio locum habere posset, in aliis contra.

X I.

Ventriculi fermentum labefactatum corrigere, qui desiderat, ejus requisita sciat, necesse est. Ad quod negotium ritè peragendum, requiruntur sequentia, bona masticatio, saliva, fermentum ex vasis gastricis veniens, ut & ventriculi, à prioribus cibis derelictum, diversitas ciborum, nec non materia mundi subtilissima. Quibus se malè habentibus, tardius statim chylificatio ut & ejus depravatio procedat necessum est; præcipua verò, quæ præcedentia subministrant, sunt sal & acidum, quibus concurrentibus, in statu naturali, grata exoritur titillatio, secus sensatio tristis & molesta, quod signum est sal & acidum in æquilibrio amplius non esse. Quo in casu de corrigentibus cogitandum, & secundum affectionem diversam salium, diversa adhibenda sunt remedia. *Acida* optime correxeris per illa, quæ oleo & sale volatili gaudent copioso, quæ ejus actionem in

fringere & inertiam resuscitare valent. *Maritati sales* per acidos sales, præcipuè spirituosos invertuntur & attenuantur. *Alcalici* verò sales volatiles, si una cum oleo peccent, acidorum salium acrimoniam nimium obtundendo, obviamibunt sales potentiores acidi, quæ visciditatem & pinguedinem olei incidere potenter valent; In primo casu convenient, aromata quævis, sales volatiles simplices vel oleis aromaticis maritati. In secundo casu cum fructu præscripseris sp. salis communis volatilem, sp. nitri, vitrioli dulc; In ultimo verò, sp. ipsum salis communis, vitrioli, nitri, succ. limoniorum, agrestæ & similia.

X I L

Ventriculi fermento restituto, porrò medico cura incumbit, ut talia excogitet medicamenta, quæ, tutò & jucundè talem in sanguine producant motum, unde sanguis blandè effervescat, quò *pore uterini* antea fermento ipsius minùs obsecundantes, obsequiores fiant, liberumquè sanguini prius denegatum concedant transitum, qui nobis venit sub nomine menstruorum.

X I I I.

Medicamenta talia sunt, quæ transmittunt materiam ætheream fermento Uterino convenientem, quæque sale gaudent acuto, incidente & attenuante, qualia sunt quæ multo scatent sale volatili & oleo subtili, quæ ordinario vocantur antihysterica & menses moventia.

X I V.

Hæc igitur ut ordine proponam, inter radices assumo rad.
s. apc-

145

5. *aperientes tam majores quam minores*, Angel, Ari, Aristolog., Alar, Bryon, Cypér, Centaur, Dictamn, Ehul, Gentian, Gladiol, Imperator, Levist, Pœon, Pimpin, Sésél, Scord, Cort & lig Guai, Saffas, Herb. 3. capillares, Artemis, Abrot, Aristolog. Dictamn. Levist, Majoran, Meliss, Melissoph, Menth species, Nasturt, Origan, Polium, Montan, Puleg, Prass, Sabin, Sclarea, Scord, Salv, Trifol odorat. Sem. 4. Calida majora & minora, Basilic, Nigell, Pœon, Levist, Nasturt, Flor, Abrot, Calend, Centaur, Anth, Mâtric, Majoran, Salv, Spic, Leucoj, Juli Jugland. Gum. Ass foetid, Bdell, Galban, Myrrh, Opopan, Sagapen, Styr Calamit, Ther Resin agar, Jalapp, Aloë, Aromata omnia. Penn, Ungul, Urin, stercor, Ossa ac cornua animalium, castor, mosch, craniihumani, & ex his præparatos sales volatiles alcalicos. *Martina* Succin, Ambr Grys, Corall, ossa sapiæ, Conchil, lap 5 prætios, Sal. Armon, Borax, Bezoard miner, Antimonium diaph, Tartar emet. Ex his & similibus pro Scopu medici varia præparari possunt medicamenta. Ut sunt pulveres, mixturæ, succi, olea, trochisci, decocta, clysteres, pessi, purgantia, vomitoria, sudorifera, linimenta, unguenta, spiritus, tincturæ &c.

X V.

Ad hæc multum contribuit, si pro prudentis & experti medici judicio suo tempore & ordine adhibeantur medicamina. *Primo* enim per aliquot dies corrigentia adhibeantur, ut fluida omnia in corpore reddantur, quò felicius *postea* expurgari possunt, Tali enim in casu purgantia feliciter opus suum destinatum exequuntur, quod si morbus his non cedat ad potentiora confugiat medicus, ad sales sc. vel fixos alcalicos nitri, tartari, aliorumve vegetabilium, vel ad acutos volatiles chymica manu præparatos, ut sunt sal volatile urinæ, cornucervi; eboris, ad tincturas ex mineralibus & metallis educatas, antimonii, martis,

841
ADDITIONAL
tis, veneris, quippe duro nodo durus cunctis est adhiben-
dus.

XVI.

Nec diata hoc in morbo parvi pendenda; quæ ex observa-
tione sex rerum non naturalium petenda, atque secundum me-
dici præscriptum instituenda, assueta verò insuetis præferenda.
Plura de his & forte meliora ingeniosioribus relinquo. Deo
Triuno, Præsidi summo & omnium prudentissimo directori, pro beni-
gno suo auxilio submississimas agens gratias.

A D

ADDITAMENTA.

I.

In speculo à femina tempore menstruationis inspecto maculae oriri chymericum est, ut & venenata ejus natura.

II.

Mammilla virginum lacte turgentes, non semper praebeant signum corruptae virginittatis.

III.

Nulla sanguinis gutta movetur à se.

IV.

Melancholia, quatenus est affectus mentis, eatenus non subiacet imperio medicæ.

R. Cam

ADDITIONA.

Causa inflammationis est angustatio pororum.

Humidum non peccat quantitate.

V I L I I

Medicamenta ulcerum & vulnerum malignorum sapienter mutanda.

V I I I

Medicamenta oculorum non facile mutanda.

F I N I S.

